

Gaudí a Roma

24.11.2011 // 15.01.2012
Braccio di Carlo Magno.
Piazza San Pietro, Città del Vaticano.

www.gaudiaroma.cat

Organitzada per

Amb el suport de

I la col·laboració de

Dossier de premsa
16.11.2011

Gaudí a Roma

24.11.2011 // 15.01.2012
Braccio di Carlo Magno,
Piazza San Pietro, Città del Vaticano.

L'Església catalana ha estat fonamental en la configuració de la història i la cultura de Catalunya. Aquesta contribució eclesial destaca especialment en l'enfortiment literari del català i en les aportacions a l'art. I és que les arrels cristianes són evidents en el poble de Catalunya.

En la renaixença cultural catalana, Antoni Gaudí és l'exemple més universal del diàleg entre fe i art. I la Basílica de la Sagrada Família n'és el paradigma més notori. Per això s'ha concebut aquesta exposició, que tindrà lloc al Vaticà: «Gaudí. La Sagrada Família de Barcelona. Art, ciència i espiritualitat».

Les relacions del Pontifici Consell de la Cultura amb l'Església i la cultura catalanes vénen de lluny: daten de fa més de vint anys i estan vinculades a la trajectòria de la Fundació Joan Maragall i al seu objectiu de diàleg entre el cristianisme i la cultura. Fruit d'aquesta relació, el 1996 i el 2003 tingueren lloc a Barcelona unes trobades de centres culturals catòlics de la Mediterrània. Coorganitzades per ambdues institucions, es pogueren concretar gràcies a la sintonia personal que hi va haver amb el president del Pontifici Consell, en aquells anys, el cardenal Paul Poupard.

Les relacions encetades amb l'antic president s'han mantingut i consolidat després amb el cardenal Gianfranco Ravasi. D'ell parteix la invitació d'organitzar un esdeveniment de relleu per donar a conèixer al bressol del cristianisme la vitalitat de la cultura catalana contemporània i, en particular, la matriu cristiana de les seves creacions artístiques, literàries o plàstiques.

Cultura i cristianisme són mots que fàcilment s'associen a grans figures catalanes. En el món de les lletres, dos grans noms indiscutibles: Verdaguer i Maragall (al costat de molts d'altres), tots dos grans poetes, tots dos conformadors de la mentalitat catalana, tots dos lligats a l'evolució i a l'enriquiment de la nostra llengua.

Hi ha, però, un altre nom de la mateixa època que va fer poesia en pedra. I l'arquitectura –com la música– és un llenguatge universal. No calia, doncs, escollir cap nom de l'àmbit literari, Maragall, Verdaguer, Torras i Bages... L'elecció d'un gran creador evitava l'embaràs du choix: Antoni Gaudí.

La idea d'organitzar un gran esdeveniment va anar prenent cos, promoguda per dues institucions de l'Església de Barcelona: la Fundació Joan Maragall i la Fundació de la Junta Constructora del Temple de la Sagrada Família. Totes dues fundacions compartien la certesa que Gaudí reunia en ell mateix, com a creador, un reconegut valor artístic i un innegable segell cristià que, a més, se sintetitzava en una obra de ressò internacional: la Sagrada Família.

Les dues fundacions començaren a esbossar un projecte de l'esdeveniment, de l'exposició i les activitats institucionals i culturals que l'acompanyarien. Cercaren i trobaren recursos i complicitats, sempre amb el convenciment que una exposició sobre Gaudí i la Sagrada Família era una carta de presentació excel·lent d'un poble –el català– amb una cultura d'arrels fonament cristianes, i també, per extensió, de l'Església catalana i, en especial, de l'arxidiòcesi de Barcelona.

Un fet encara ajudà a confirmar la pertinència de l'elecció feta: la visita de Benet XVI i la dedicació del Temple com a Basílica. L'exposició al Braccio di Carlo Magno és, certament, una oportunitat de difusió de l'Església i de la cultura catalanes, però també és un gest de veneració envers el Sant Pare i envers la invitació del cardenal Ravasi i del Pontifici Consell, sota els auspicis del qual es presenta aquest esdeveniment.

En la renaixença cultural catalana, Antoni Gaudí és l'exemple més universal del diàleg entre fe i art.

Gaudí a Roma

24.11.2011 // 15.01.2012

Braccio di Carlo Magno,
Piazza San Pietro, Città del Vaticano.

Exposició Gaudí: La Sagrada Família de Barcelona. Art, ciència i espiritualitat

Comissariada per **Daniel Giralt-Miracle**, l'exposició està dividida en cinc capítols:

Gaudí i la Sagrada Família

Art. Altres edificis de Gaudí

Ciència. Tecnologia a la Sagrada Família

Espiritualitat

La Sagrada Família avui

El Braccio di Carlo Magno de la Ciutat del Vaticà acull, del 24 de novembre de 2011 al 15 de gener de 2012, l'exposició **Gaudí: La Sagrada Família de Barcelona. Art, ciència i espiritualitat**, que, comissariada per Daniel Giralt-Miracle, reflectirà la relació entre l'art –l'arquitectura– i la transcendència present en l'obra d'Antoni Gaudí. La mostra està organitzada i produïda per la Junta Constructora del Temple de la Sagrada Família de Barcelona, per la Fundació Joan Maragall i per l'AC/E. Acción Cultural Española; amb el suport de la Generalitat de Catalunya i el Pontificium Consilium de Cultura, i la col·laboració de la Fundación Endesa i l'Obra Social "la Caixa", i l'Ambaixada d'Espanya a la Santa Seu.

A partir d'aquesta exposició, es presenta, per primera vegada a la Ciutat del Vaticà, l'obra d'Antoni Gaudí (1852-1926), i de manera especial a través de la que potser avui és la seva obra més emblemàtica: la Basílica de la Sagrada Família. El propòsit no és tant mostrar d'una manera exhaustiva o tècnica el treball de l'arquitecte, sinó apropar aquest insigne temple als visitants per desvetllar-los la voluntat de conèixer-lo de primera mà, no sols per la seva magnificència, sinó també per fer-los participants de l'esperit de concòrdia i pau que dimana d'aquesta obra.

La mostra, que ocuparà una superfície d'uns vuit-cents metres quadrats de les sales d'exposicions del Braccio di Carlo Magno, es basa en fotografies, maquetes, audiovisuals i obres originals de Gaudí, procedents bàsicament del Museu del Temple de la Sagrada Família, del Museu d'Història de Catalunya, del taller i de l'arxiu de la Sagrada Família i de l'arxiu fotogràfic de Triangle Postals SL.

Els cinc àmbits de l'exposició

L'exposició s'estructura en cinc àmbits: Gaudí i la Sagrada Família; ART. Altres edificis de Gaudí; CIÈNCIA. Tecnologia a la Sagrada Família; ESPIRITUALITAT, i La Sagrada Família avui. A través d'aquest recorregut, se situarà, històricament i artísticament, la figura d'Antoni Gaudí i la seva obra, i d'una manera especial la de la Sagrada Família, de la qual s'analitzaran els aspectes tècnics i artístics, i també el missatge religiós que conté.

Gaudí i la Sagrada Família

Per entendre la Sagrada Família i la seva història, cal conèixer la vida i l'obra de qui la va definir com una catedral del segle XX, Antoni Gaudí, i també el procés constructiu seguit per al Temple, avui Basílica, des del 1866 fins avui. Per això, aquest apartat se centra en la figura de Gaudí i en l'obra a la qual va dedicar més anys de la seva vida, la Sagrada Família. Es presenta tot a través d'unes cronologies il·lustrades, acompanyades d'un bust de Gaudí, obra original de Josep M. Subirachs.

Gaudí a Roma

24.11.2011 // 15.01.2012

Braccio di Carlo Magno,
Piazza San Pietro, Città del Vaticano.

Exposició Gaudí: La Sagrada Família de Barcelona. Art, ciència i espiritualitat

ART. Altres edificis de Gaudí

No es pot conèixer bé la Sagrada Família sense entendre alguns dels altres edificis que Gaudí va construir, ja que en el camp formal, cromàtic i simbòlic contenen elements que posteriorment l'arquitecte va aplicar al Temple. Amb aquesta finalitat, el comissari ha creat una instal·lació a partir d'una selecció de les magnífiques fotografies que Pere Vivas i Ricard Pla han fet, per a Triangle Postals SL, d'aquests edificis que Antoni Gaudí va projectar i construir entre 1883 i 1912, la majoria dels quals han estat declarats bé cultural del patrimoni mundial per la UNESCO.

CIÈNCIA. Tecnologia a la Sagrada Família

Gaudí és quelcom més que l'autor d'unes formes originals i exuberants. La seva arquitectura té un fonament racional, i els seus càlculs, una base científica, cosa que s'ha constatat amb l'ajuda de la informàtica, recurs que una nova generació d'arquitectes fa servir per continuar les obres de la Sagrada Família.

A través d'una selecció de maquetes, procedents del taller de la Sagrada Família i del Museu d'Història de Catalunya, i d'uns vídeos, es mostren aquestes formes (columnes i voltes hiperbòliques) i com es configuren. A més, s'explica la importància i la vigència del taller de la Sagrada Família –avui dotat amb els instruments tecnològics més avançats–, a través de la contraposició de diverses fotografies del taller en l'època de Gaudí i del taller actual.

ESPIRITUALITAT

Tots els elements arquitectònics i ornamentals que hi ha a la Sagrada Família, més enllà de la seva funcionalitat, fan referència al missatge cristià. Això s'evidencia en els objectes litúrgics i el mobiliari que va dissenyar, en els vitralls que va pensar i en les escultures o les paraules de lloança a Déu –«Hosanna», «Excelsis», «Sanctus, Sanctus, Sanctus»– que va fer inscriure a les parets exteriors dels campanars.

En aquesta sala es presenten, doncs, objectes i mobles originals que Gaudí va dissenyar per a la Sagrada Família, ampliacions fotogràfiques dels vitralls que Joan Vila-Grau hi està executant, una selecció de fotografies que destaquen alguns dels elements del Temple que fan present el missatge cristià i una tria dels dibuixos que Josep M. Subirachs va fer abans d'executar la façana de la Passió.

La Sagrada Família avui

L'exposició es tanca amb la projecció d'un audiovisual que recull els moments més significatius de la cerimònia de dedicació del Temple de la Sagrada Família celebrada el 7 de novembre de 2010, durant la qual el Sant Pare Benet XVI va declarar-la Basílica Menor, i fa un recorregut detallat per la seva arquitectura interior i exterior.

Exposició
Gaudí: La Sagrada Família de Barcelona.
Art, ciència i espiritualitat

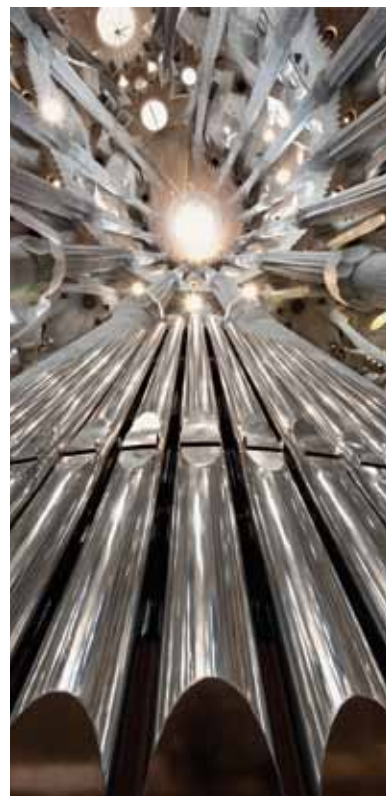
El comissari
Daniel Giralt-Miracle
Barcelona, 1944

Llicenciat en filosofia i lletres (Universitat de Barcelona) i en ciències de la informació (Universitat Autònoma de Barcelona), i diplomad en disseny i comunicació a Alemanya (Hochschule für Gestaltung d'Ulm), és un professional de llarga trajectòria que ha actuat tant en el camp de la crítica i la història de l'art, el disseny i l'arquitectura, com en el de l'ensenyament i el de l'organització d'exposicions, en l'àmbit nacional i internacional. També ha tingut responsabilitats en la gestió cultural pública i privada.

Especialitzat en Gaudí i la seva obra, ha escrit diversos llibres i ha comissariat diferents exposicions sobre l'arquitecte, motiu pel qual l'Ajuntament de Barcelona li va confiar l'organització de l'Any Internacional Gaudí (2002), del qual va ser comissari general i pel qual va rebre diversos guardons, com el Premi Nacional de Cultura que atorga el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Gaudí a Roma

24.11.2011 // 15.01.2012
Braccio di Carlo Magno.
Piazza San Pietro. Città del Vaticano.

Gaudí a Roma

24.11.2011 // 15.01.2012
Braccio di Carlo Magno,
Piazza San Pietro, Città del Vaticano.

Activitats institucionals i acadèmiques

24 de novembre de 2011

**Inauguració de l'exposició «Gaudí: La Sagrada Família de Barcelona.
Art, ciència i espiritualitat»**

Lloc: Vestíbul de l'Aula Nervi i Braccio di Carlo Magno

L'acte constarà de diversos parlaments institucionals i d'un apunt musical a càrrec dels prestigiosos flautistes Claudi Arimany i Enric Ribalta.

12 de desembre de 2011

Col·loqui

Arquitectura: símbol i sagrat. Un segle després de Gaudí

Amb la intervenció de Mons. Gianfranco RAVASI, president del Pontifici Consell de la Cultura i de l'arquitecte Mario Botta.

Moderarà el col·loqui l'arquitecta Maria Antonietta Crippa.

Lloc: MAXXI. Museo Nazionale delle Arti del XXI Secolo (via Guido Reni, 4)

Monsenyor Gianfranco Ravasi

(Merate, Brianza, Itàlia, 1942)

Ha estudiat grec, hebreu i una dotzena de llengües més, antigues i modernes. Doctor en teologia, va estudiar al Pontifici Institut Bíblic de Roma, on es va especialitzar com a biblista. Va ser ordenat sacerdot l'any 1966 i actualment és president del Pontifici Consell de la Cultura.

Ha estat professor d'exegesi a la Facultat de Teologia de Milà i actualment és col·laborador fix del diari de la Conferència Episcopal Italiana, *Avvenire*, i del laic *Il Sole 24 Ore*, mitjans des dels quals aborda temes d'actualitat en el camp de la ciència, el cinema, l'art... El seu interès per la inculturació de la fe es va posar de manifest quan va organitzar el març del 2009 el congrés internacional «Evolució biològica: fets i teories. Una valoració crítica 150 anys després de L'origen de les espècies», en la inauguració del qual va avançar que desitjava que fos el primer de molts que establissin un diàleg amb altres disciplines.

Gaudí a Roma

24.11.2011 // 15.01.2012
Braccio di Carlo Magno.
Piazza San Pietro. Città del Vaticano.

Activitats institucionals i acadèmiques

Mario Botta
(Mendrisio, Suïssa, 1943)

Es gradua com a arquitecte el 1969, i treballa amb Le Corbusier i Louis Kahn (els quals influeixen decisivament en la seva obra). Aconsegueix atraure l'atenció dels crítics i de les revistes internacionals d'arquitectura més prestigioses amb la seva casa a Riva San Vitale (1971-1973). És un arquitecte artesà, transfigurador de la geometria. Cadascuna de les seves obres està perfectament definida en tots els seus espais, tant interiors com exteriors. Sempre hi són presents la matriu geomètrica, els volums similars i els mateixos materials (blocs de formigó, pedra o maó), i malgrat aquestes similituds, cap obra no es repeteix. La implantació és un dels seus èxits més importants, ja que assenta l'obra en el lloc aixafant la mediocritat de l'ambient. L'arquitectura irromp en el paisatge de vegades tranquil·la i ben integrada, i altres vegades dinàmica i contradictòria. Botta projecta i construeix no sols a Lugano (Banca del Gottardo, Biblioteca del Convent, edifici d'oficines i comerços), sinó també en altres ciutats suïsses, com Friburg, Basilea o Ginebra; i a l'estranger, com ara França, Itàlia, Alemanya, Estats Units, Japó i Argentina. Entre els seus projectes hi ha edificis d'oficines i d'habitatges, esglésies, escoles, edificis culturals, etc. Participa en nombrosos concursos i exposa els seus treballs a totes les universitats dels Estats Units. La seva obra recorre el món.

Maria Antonietta Crippa
(Cesano Maderno, Itàlia, 1964)

És professora d'història de l'arquitectura a la Universitat Politècnica de Milà.

Des de principis de la dècada del 1980 és autora de molts llibres sobre arquitectura i urbanisme contemporanis i de diversos assaigs historicocrítics.

Com a arquitecta, li han encomanat diverses obres de restauració, entre les quals cal destacar la restauració general del Duomo de Trento, actualment en curs.

Té un interès particular per l'estudi de l'arquitectura europea dels segles XIX i XX.

Des de fa temps dedica una atenció especial a la personalitat d'Antoni Gaudí, i l'any 2000 va comissariar una exposició dedicada a aquest arquitecte català a la Triennial de Milà.

Ha publicat a Itàlia llibres sobre Gaudí.

Gaudí a Roma

24.11.2011 // 15.01.2012

Braccio di Carlo Magno.
Piazza San Pietro, Città del Vaticano.

Activitats institucionals i acadèmiques

14 de desembre de 2011

Sessió acadèmica

L'època de Gaudí a Catalunya i a Itàlia

Amb la intervenció de:

Giovanni Maria VIAN, director de L'Osservatore Romano

Ricard TORRENTS, assagista, crític literari, exrector de la Universitat de Vic
i president de la Societat Verdaguer

Lloc: Ambaixada d'Espanya davant la Santa Seu

Giovanni Maria Vian
(Roma, 1952)

Des del 1991 és professor de filologia patristica a la Universitat La Sapienza de Roma. Estudia judaisme i cristianisme antic, història de la tradició cristiana i el papat contemporani.

Redactor i consultor científic d'algunes obres de l'Istituto della Enciclopedia Italiana, des del 1999 és membre del Pontifici Comitè de Ciències Històriques, i des del 2009 també de la Pontificia Comissió d'Arqueologia Sagrada. Col·laborador de diversos mitjans de comunicació, des del 2007 dirigeix L'Osservatore Romano.

Autor d'una vuitantena d'estudis, ha publicat Testi inediti dal commento ai Salmi di Atanasio (1978), Bibliotheca divina. Filologia e storia dei testi cristiani (2001, traduït al castellà l'any 2005) i La donazione di Costantino (2004). Ha estat curador d'alguns volums, entre els quals Carità intellettuale. Testi scelti (1921-1978) de Giovanni Battista Montini i Paolo VI (2005) i In difesa di Pio XII. Le ragioni della storia (2009) i, amb Antonio Zanardi Landi, Singolarissimo giornale. I 150 anni dell'«Osservatore Romano» (2010).

Ricard Torrents
(Folgueroles, 1937)

Professor, assagista i traductor, va estudiar a Vic, Roma i Tübingen. Fou el primer rector de la Universitat de Vic i fundador d'Eumo Editorial. És autor d'una extensa obra sobre educació superior i universitat, que constitueix una de les aportacions catalanes més remarcables a la qüestió: Les raons de la Universitat i Noves raons de la Universitat. En crítica literària, és autor d'obres de referència sobre Jacint Verdaguer, com Verdaguer. Un poeta per a un poble, i sobre altres escriptors contemporanis, com Miquel Martí i Pol, de qui ha publicat l'antologia Amb els ulls oberts i l'estudi del llibre Estimada Marta. Actualment és professor emèrit de la Universitat de Vic, presideix la Societat Verdaguer i pertany a organismes cívics, com el Consell Consultiu d'Òmnium Cultural, i a entitats científiques, com l'Institut d'Estudis Catalans, on és vicepresident de la Secció de Filosofia i Ciències Socials. Ha rebut el Premi Crítica Serra d'Or (1996 i 1997), el XXVI Premi Carles Rahola d'Assaig (2005), la Creu de Sant Jordi (2007), el Premi Nacional de Pensament i Cultura Científica (2007) i la Medalla d'Or de la Ciutat de Vic (2009).

Gaudí a Roma

24.11.2011 // 15.01.2012

Braccio di Carlo Magno,
Piazza San Pietro, Città del Vaticano.

Activitats institucionals i acadèmiques

13 de gener de 2012

Concert de cloenda, a càrrec de l'Escolania de Montserrat

Lloc: Santa Maria in Trastevere

L'Escolania de Montserrat és una de les escoles de música més antigues d'Europa. Ja en el segle XIII, al monestir benedictí i santuari marià de Montserrat, hi ha documentat un petit grup de nois que, per mitjà de la pràctica del cant i de diversos instruments musicals, estan al servei d'aquest lloc tan singular. De la mencionada Escola Musical Montserratina han sorgit, al llarg dels segles, compositors i intèrprets remarcables: Joan Cererols, Anselm Viola, Narcís Casanoves, Antoni Soler, Ferran Sor, Anselm Ferrer...

Sota la direcció i el llarg mestratge (1953-1997) del P. Ireneu Segarra, l'Escolania va enregistrar més d'un centenar de discos i va obtenir alguns dels premis internacionals més prestigiosos.

Des de l'any 1968, l'Escolania surt de Montserrat per fer alguns concerts a indrets del nostre país i per participar en alguns festivals o gires de concerts a països europeus i d'altres continents.

Ha col·laborat amb diverses orquestres de prestigi, com l'Orquestra del Teatre Lliure de Barcelona, l'Orquestra Nacional de Cambra d'Andorra, Les Sacqueboutiers de Toulouse, l'Orquestra Ciudad de Granada, l'Orquestra Simfònica del Vallès, Musica Ducis Brabantiae dels Països Baixos i l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya. Va participar en el concert inaugural del Fòrum de les Cultures amb l'obra Rèquiem de guerra de Benjamin Britten, dirigida per Mstislav Rostropòvitx. També ha col·laborat amb l'Orquestra Le Concert des Nations i La Capella Reial de Catalunya, dirigits per Jordi Savall; amb l'Orquestra de l'Acadèmia del Gran Teatre del Liceu amb el Rèquiem de Gabriel Fauré, i aquest any amb l'Orquestra de Cadaqués, dirigida per Sir Neville Marriner, en el concert de Tres responsoris de Narcís Casanoves i Somni d'una nit d'estiu de Felix Mendelssohn.

En els últims anys ha fet gires al Japó, Alemanya, Països Baixos, Bèlgica, Puerto Rico, Hongria, Suïssa, Polònia, França, Rússia i Itàlia.

Pel que fa al Gran Teatre del Liceu de Barcelona, l'Escolania ha participat, en la temporada 2002-2003, en l'òpera La dama de piques de Piotr Txaiovski; en la temporada 2004-2005, en l'òpera El somni d'una nit d'estiu de Benjamin Britten (Premi Midem 2006), i en la temporada 2009-2010, de nou La dama de piques i el Rèquiem de guerra, també de Britten.

Cal remarcar els nombrosos enregistraments de l'Escolania, tant amb formacions musicals, com amb l'acompanyament d'orgue o piano. Cal destacar els darrers CD enregistrats, O Vos Omnes, El nostre Nadal i P. Miquel López, i un doble CD dels Responsoris per a l'Ofici de Tenebres de Setmana Santa de Narcís Casanoves.

Gaudí a Roma

24.11.2011 // 15.01.2012

Braccio di Carlo Magno.
Piazza San Pietro. Città del Vaticano.

Activitats institucionals i acadèmiques

Actualment l'Escolania està formada per més de cinquanta nois, de nou a catorze anys, procedents de tot Catalunya i també de la resta dels Països Catalans. Durant els anys que estudien a Montserrat fan els darrers cursos de primària i els primers de secundària, i també els estudis de música corresponents. Cada escolà estudia dos instruments (el piano i un segon instrument a escollir), a més de llenguatge musical, conjunt instrumental i, naturalment, cant coral, que constitueix l'especialitat de l'Escolania. Quan deixen Montserrat, la majoria dels escolans continuen els estudis de música; especialment en les darreres dècades, alguns destaquen professionalment com a cantants, instrumentistes o directors.

La finalitat de l'Escolania, avui, com en segles passats, és la participació diària en la pregària del santuari, juntament amb la gran afluència de pelegrins de tot el món. És també funció de l'Escolania la difusió de la música sacra, així com la música coral, tant d'autors propis (Escola Montserratina) com de compositors internacionals.

Contacte premsa

Fundació Joan Maragall. Òscar Bardají
oscarbardaji@abadiamontserrat.net

Basílica de la Sagrada Família. Anna Perarnau
aperarnau@sagradafamilia.org

www.gaudiaroma.cat

Organizzata da / Organizada por
Organitzada per / Organised by

BASÍLICA DE LA
**SAGRADA
FAMÍLIA**

FUNDACIÓ JOAN MARAGALL
CRISTIANISME I CULTURA

AC/E
ACCIÓN CULTURAL
ESPAÑOLA

Con il supporto di / Con el apoyo de
Amb el suport de / With the support of

**Generalitat
de Catalunya**

**PONTIFICIUM CONSILIUM
DE CULTURA**

E la collaborazione di / Y la colaboración de
I la col·laboració de / And in cooperation with

fundación endesa

Obra Social "la Caixa"

**EMBAJADA DE ESPAÑA
EN LA SANTA SEDE**

MUSEO NAZIONALE
DELLE ARTI
DEL XXI SECOLO